

OSNOVE MLADINSKE POLITIKE

Youth Partnership

Partnership between the European Commission
and the Council of Europe in the field of Youth

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Stališča, izražena v tem delu, ki je bilo naročeno v okviru mladinskega partnerstva med Evropsko unijo in Svetom Evrope, so mišljenja avtorjev in ne izražajo nujno uradne politike ene od partnerskih institucij, njihovih držav članic ali sodelujočih organizacij.

Vse zahteve glede reproduciranja in prevajanja celotnega ali dela tega dokumenta je treba nasloviti na Direktorat za komuniciranje (F-67075 Strasbourg Cedex ali publishing@coe.int). Vso drugo korespondenco v zvezi s tem dokumentom je treba nasloviti na partnerstvo med Evropsko komisijo in Svetom Evrope, ki zadeva področje mladine.

Naslovnica in postavitve:
Oddelek za dokumente in produkcijo publikacij (SPDP), Svet Evrope

Fotografije: © Partnerstvo med Evropsko komisijo in Svetom Evrope na področju mladine in Nigel Smith

Besedilo: Zara Lavchyan, Howard Williamson
Risbe: Sven Retore

Ta publikacija ni bila urejena v uredništvu SPDP, da bi se odpravile tiskarske in slovnične napake.

© Svet Evrope in Evropska komisija,
oktober 2021
Natisnjeno pri Svetu Evrope

Uvod

Kako lahko politike mladim omogočijo, da postanejo dejavni državljani? Kako se lahko z njimi podpre vključevanje mladih v družbo ter uresničevanje njihovih prizadevanj in zmožnosti? Ta pregled glavnih pojmov, načel in izzivov mladinske politike je bil zamišljen kot pomoč pri iskanju odgovorov na ta vprašanja.

■ Pozor: mladinska politika je kompleksna. Bralke in bralce vabimo, da razmislijo o svojih okoliščinah, ki so lahko še bolj zahtevne in zapletene!

■ O mladinski politiki se je pisalo, pogovarjalo in razpravljalo veliko več, kot vključuje ta dokument, zato upamo, da se vaša pot, če vas je pripeljala sem, tu ne bo zaključila! Vabimo vas, da še naprej uporabljate referenčno gradivo, ki je vključeno v to publikacijo in dostopno na spletni strani partnerstva med Evropsko komisijo in Svetom Evrope na področju mladine.

Definicije: Kaj je mladinska politika? Kakšen je njen namen?

O predelitve in stvarnosti mladinske politike se razlikujejo po državah, znotraj držav in tudi skozi čas. Začnimo z nekaj osnovami.

” Mladinska politika je strategija javnih organov, katere cilj je mladim ponuditi priložnosti in izkušnje, ki podpirajo njihovo uspešno vključevanje v družbo in jim omogočajo, da so dejavni in odgovorni člani svojih družb ter nosilci sprememb. (Council of Europe, CM/Rec(2015)3)

■ Kaj lahko mladinska politika prinese mladim? Na splošno mladinska politika obravnava različne in medsebojno povezane razsežnosti v življenju mladih: blaginjo, učenje, demokratično udeležbo in vključenost. Mladinska politika lahko mladim ponudi priložnosti, da razvijejo svoje znanje, veščine in odnos in tako najdejo svoje mesto v družbi, da postanejo samostojni ter igrajo vlogo v civilni družbi in na trgu dela. Mladi lahko v okviru mladinske politike izkusijo pomembne priložnosti, povezane s pozitivnimi vrednotami (solidarnost, socialna kohezija znotraj skupine itd.), dejavnosti za spodbujanje zdravja, podjetniške programe ali pridobijo dostop do mladim prijaznega pravosodja itd. Tako ali drugače se lahko z mladinsko politiko za mlade ustvarijo priložnosti, da v skupnosti vrednot najdejo svoj “dom”. S tem se lahko podpira tudi socialna kohezija in razvoj demokratičnih družb.

■ Mladinsko politiko lahko obravnavamo kot pojem, ki zajema vsa politična področja, ki vplivajo na mlade, med drugim npr. socialno varstvo, zdravje, stanovanja, zaposlovanje/podjetništvo, formalno izobraževanje, pa tudi transverzalna vprašanja, kot so socialna vključenost, udeležba mladih, enakopravnost spolov itd.

■ Mladinsko politiko lahko razumemo tudi kot usmerjeno nagovarjanje mladih, npr. prek programov prostočasnih dejavnosti, mobilnosti, prostovoljstva, programov mladinskega dela, informiranja mladih ter platform za sodelovanje in vključevanje mladih, kar zadeva odločanje. V tem primeru se mladinska politika morda usklajuje z drugimi področji politike, ki so pomembna za mlade.

■ To je pozitivna vizija mladinske politike. Vendar gre pri tem tudi za predpise, nadzor, prisilo, disciplino in včasih celo kaznovanje. Primeri negativne mladinske politike so prisilna dejavnost v zameno za dohodek, ko je mlada oseba brezposelna, ali pravosodni ukrepi za mlade v priporu.

■ Mladinska politika lahko vključuje ukrepe ali programe za vse mlade, lahko pa vključuje tudi ukrepe za posebne skupine mladih, na primer tiste, ki so ekonomsko ranljive ali živijo na podeželju.

Osnovni pojmi

Prva beseda v pojmu “mladinska politika” je mladost in prav razumevanje, kaj “mladost” pomeni v različnih kontekstih, oblikuje vsebino mladinske politike.

Splošnega soglasja o tem, kaj “mladost” je, ni. Mladost je družben oblikovan koncept in se nanaša na obdobje kompleksnega prehoda v samostojnost, iz otroštva v odraslost. Opredelitve mladih se med državami razlikujejo. Za statistične namene je na ravni EU pogosto izbrano starostno obdobje od 15 do 29 let. V okviru programa Erasmus+ so različne priložnosti na voljo mladim, starim od 13 do 30 let. Dejavnosti mladinskega sektorja Sveta Evrope so na voljo za mlade, stare od 18 do 30 let, z upravičenimi izjemami.

Druga beseda v pojmu “mladinska politika” je politika – proces, s katerim se za doseganje političnih ciljev dodelijo javna sredstva. Ko govorimo o mladinski politiki, moramo biti pozorni na to, kaj v resnici pomeni: proces oblikovanja mladinske politike, usmerjenost ali področja, ki jih pokriva, ali uporaba ter kako se izvaja za mlade (Williamson 2017).

Kakšna definicija
"mladosti" se uporablja
v Vaši državi?

Ali se vsi strinjajo s to
definicijo?

Kako ljudje v državi
najpogosteje dojemajo
mladost?

Katerih pet besed
se uporablja za opis
mladosti?

Pristopi

Mladinska politika odraža pogled vlade ali odločevalcev na mlade. Vrednostni okvir mladinske politike je zelo pomembno upoštevati, saj ima posledice na vseh ravneh, od prvih korakov razvoja, do ukrepov ali programov, ki dosežejo mlade, pa vse do doseženih ciljev. V nekaterih primerih lahko te vrednote in načela vodijo mladinsko politiko, v drugih pa jih morda sploh ni. V demokratični družbi lahko načela mladinske politike vključujejo družbeni napredek, solidarnost, socialno pravičnost, dejavno državljanstvo ter socialno in gospodarsko vključevanje.

■ Pristopi in metodologije oblikovanja politike segajo od regulacije do emancipacije, od preprečevanja do posredovanja, od proaktivnih do odzivnih, od usmerjenih v težave do osredotočenih na priložnosti, od pokroviteljskih do odprtih. Uporaba enega ali drugega pristopa pomeni zelo različne ukrepe, katerih utemeljitev in posledice je treba skrbno preučiti. Obstaja na primer razlika med sredstvi za projekte, ki ustrezajo predpisanemu modelu, in sredstvi za projekte ustvarjalnosti, ki jih vodijo mladi.

■ Mladinske politike so lahko celovite ali razdrobljene, usklajene ali samostojne, specifične za ciljne skupine ali splošne, ter v skladu ali nasprotju z drugimi politikami. V nekaterih državah je mladinska politika del državnega razvojnega programa, v drugih pa so njeni cilji oblikovani kot odziv na nastajajoče težave. Lahko temelji na teoretičnih okvirih razvoja mladih ali pa jih ne upošteva, lahko ustreza ali ne ustreza širšim evropskim ciljem, lahko je omejena ali razširjena zaradi gospodarskih nihanj, osnova v ozadju je na lahko trdna baza znanja ali pa se sklicuje na manj zanesljive dokaze. Po vsej Evropi

imajo države s podobnimi družbeno-političnimi režimi na splošno podobne pristope k razvoju in izvajanju mladinske politike, vsaj glede vključenih področij in opredeljenih prednostnih nalog.

■ Svet Evrope spodbuja mladinske politike, ki temeljijo na človekovih pravicah in demokratičnih standardih, so usmerjene v priložnosti, v oblikovanje in izvajanje vključujejo mlade, ustvarjajo pogoje za učenje, priložnosti in izkušnje, ter temeljijo na zanesljivem zbiranju podatkov.

■ Evropska unija s svojo strategijo za mlade podpira politike, s katerimi se ustvarja več priložnosti za mlade ter izboljšuje njihov dostop in polna udeležba v družbi. V takšnih okvirih politik je cenjena vloga mladinskega dela in neformalnega učenja, poudarjen pomen medsektorskega pristopa ter izpostavljena potreba po dokazih in dialogu z mladimi.

Kako v vašem okolju na odločevalce gledajo mladi? Se nanje gleda kot na vir, na "prihodnost" ali na težavo, ki jo je treba rešiti ali nadzorovati?

Na katerih vrednotah temelji mladinska politika v vašem okolju? Kateri so cilji in ključna področja mladinske politike v vaši državi?

Ali se izzivi, s katerimi se soočajo mladi, in cilji mladinske politike ujemajo?

Akterji mladinske politike in pravna podlaga

Zvprašanji mladinske politike se lahko ukvarjajo različni organi oblasti, na različnih ravneh in v različnih sektorjih ter različnih vlogah. V nekaterih državah je mladinska politika v pristojnosti nacionalne vlade. Drugje je v pristojnosti regionalnih organov, pri čemer nacionalna vlada oblikuje širše cilje in zagotavlja skladnost. Lokalni upravni organi izvajajo mladinsko politiko na svoji ravni. Organi, odgovorne za mladinsko politiko na nacionalni ravni, so lahko med drugim ministrstvo, pristojno za mladino (samostojno ali skupaj s sektorji, kot so kultura, izobraževanje, šport, družina in otroci, socialne zadeve, mediji, pravosodje, javno zdravje ali skupnosti), državna agencija, državni sekretar za mladino, mladinski oddelek ali oddelek za mladinsko politiko. Organi na lokalni in regionalni ravni lahko vključujejo urade/uradnike za mlade, tiskovne predstavnike, odbore za mlade, ki imajo prav tako posebne pristojnosti ali delujejo v partnerstvu z drugimi sektorji.

Medtem ko so javni organi kritični oblikovalci mladinske politike, lahko pri obveščanju, razvoju in izvajanju mladinske politike sodelujejo številni drugi akterji: mladinski sveti, mladinske nevladne organizacije, interesne skupine, mladinske skupine, mladinski delavci, mladinski raziskovalci, mladi, šole, učitelji, delodajalci, zdravstveno osebje, socialni delavci, verske skupine, mediji in drugi.

Pravni okviri določajo, kdo bi moral biti vključen v procese mladinske politike. V določenih okoliščinah so mladinske politike lahko opredeljene v enem samem pravnem aktu. Lahko pa so deli mladinske politike vključeni v dokumente, ki zadevajo več sektorjev, in med seboj povezani v enem pravnem okviru (zakon, pakt, resolucija, strategije, akcijski načrt, državni koncept itd.). Slednjega pogosto opisujejo kot vključevanje mladih. Če pa ti dokumenti in z njimi povezane pobude niso namerno in izrecno povezani z mladimi, je težko govoriti o usklajeni mladinski politiki, čeprav takšne politike še vedno vplivajo na mlade.

Katera pravna podlaga ureja mladinsko politiko v vaši državi?

Katere strukture mladinske politike obstajajo v vaši državi?

Udeležba mladih

Na splošno je pomembno, da imajo tisti, v katere je politika usmerjena, besedo pri vseh vprašanjih, ki jih zadevajo. Mladi bi morali imeti pravico, sredstva, podporo, priložnosti in prostor za sodelovanje kot partnerji v mladinski politiki: to vključuje svetovanje ali soodločanje o njeni zasnovi, prispevanje k zagotavljanju storitev, spremljanje in ocenjevanje vpliva politik, da mladi ne bodo le upravičenci storitev. Če so mladi vključeni, se čutijo odgovorne za sprejete odločitve in ustvarjene storitve lahko bolje ustrezajo njihovim prizadevanjem ali pravicom. Možnosti za uspeh teh politik so tako večje!

■ Vendar pa vsi mladi ne sodelujejo na enak način. Da bi zagotovili čim bolj vključujoče oblikovanje mladinske politike, morajo javni organi razviti prilagojene, raznolike in uporabnikom prijazne mehanizme sodelovanja, na primer dialog z mladinskimi sveti in mladinskimi organizacijami, posvetovanja z mladimi in različnimi ustreznimi akterji, digitalno udeležbo itd.

■ Sledita še dva primera:

- ▶ sistem soupravljanja mladinskega sektorja Sveta Evrope, kjer predstavniki vlad in mladinskih organizacij skupaj sprejemajo odločitve glede delovnega programa Sveta Evrope za mlade,
- ▶ strukturiran dialog z mladimi v EU, da se zberejo mnenja mladih, se o njih skupaj razpravlja in upošteva pri oblikovanju politik na nacionalni ravni in ravni EU.

■ Vprašanje odnosov (moči) med javnimi organi in civilno družbo, zlasti mladinskimi organizacijami in mladimi, je pomembno. Vlada lahko na primer deluje kot partner civilne družbe in si z njo deli moč, lahko nadzoruje delovanje mladinskih organizacij, lahko pa sploh ne posega ali pomaga pri njihovem delu (prirejeno po Lauritzen 2008).

Kdo zagotavlja, da imajo vsi pomembni akterji vpliv na razvoj in izvajanje politike ter se njihova mnenja upoštevajo?

Ali so mladinske nevladne organizacije vključene v mladinsko politiko? Kako?

Ali so mladi vključeni v razvoj, izvajanje in ocenjevanje mladinske politike? Vsi mladi? Kako?

Ali obstaja nacionalni mladinski svet ali drug podoben organ, ki zastopa mladinske organizacije?

Uresničevanje mladinske politike

Vsaka država ima svoje mehanizme za izvajanje mladinske politike. Na splošno imajo osrednji vladni organi vlogo pri oblikovanju okvira politike, ko se ustvarjajo (na primer z zakonodajo in proračunom) pogoji za ukrepanje na regionalni in lokalni ravni, nato pa v splošnem tudi spremlja in ocenjuje izvajanje ciljev politike. Pri razvoju ciljev mladinske politike, organi upoštevajo izide prejšnjih političnih procesov ter ustrezne podatke raziskav. Osrednji vladni organi lahko določijo splošne cilje in včasih zahtevajo, da lokalne ali regionalne oblasti opredelijo posebne cilje. Drugi korak se nanaša na zagotavljanje struktur in virov, ki lahko vključuje posebno zakonodajo za opredelitev storitev ali dogovorov o financiranju. Tako se ustvarijo pogoji za vzpostavitev dejavnosti, posegov in storitev. Nazadnje pa država oceni rezultate, dosežene na regionalnih in lokalnih ravneh. Ukrepe mladinske politike lahko dopolnimo, in bi to tudi morali storiti, z zbiranjem empiričnih podatkov o tem, kako se politične težnje uresničujejo v praksi, koga so dosegle in kakšen učinek so imele, da bi vedeli, kaj je treba spremeniti. Za učinkovito delovanje tega cikla je treba oblikovanju ciljev dodati merila za njihovo ocenjevanje: cilji morajo biti jasni, ideološko eksplicitni, merljivi in se nanašati na razpoložljive vire (Siurala 2006). V ta proces bi morali biti vključeni tudi drugi akterji mladinske politike in vlada.

— O mladinski politiki z medsektorsko razsežnostjo govorimo, ko pri zadevah, ki so pomembne za mlade, poteka proces sodelovanja med mladinskim sektorjem in drugimi sektorji. Za medsektorsko usklajevanje lahko v okviru ministrstva, pristojnega za mladino, najdemo medresorski odbor. Druga možnost je politični predstavnik za mladinske zadeve, ki je zadolžen za usklajevanje. Čeprav je na teoretični ravni partnerstvo med različnimi sektorji politike (torej ministrstvi in agencijami) zaželeno in potrebno, je ta proces v praksi zahteven.

Kakšni so odnosi med različnimi ravni mladinske politike v vaši državi?

Kako država podpira izvajanje politike na lokalni ravni?
Kako zagotoviti doslednost storitev, ki so na voljo mladim v različnih regijah ali občinah?

Ali obstaja medsektorski organ, ki spremlja razvoj mladinske politike v vaši državi?

Ali mladinski delavci ali drugi strokovnjaki, ki delajo z mladimi, poznajo okvire mladinske politike na nacionalni ravni?

Ključni do uspeha

Na kaj je treba pomisliti pri načrtovanju, izvajanju in ocenjevanju mladinske politike?

■ Ključni vidiki učinkovite in smotrne mladinske politike so naslednji:

- ▶ jasno opredeljen vladni organ za mlade, ki lahko vodi, usmerja, usklajuje in utrjuje delo;
- ▶ jasno opredeljena skupina mladih upravičencev, na primer opredelitev starostnih omejitev in/ali skupin, ki jih želimo zajeti v ukrepih politike;
- ▶ jasna opredelitev in preglednost strategije, akcijskega načrta ter mehanizmov spremljanja in ocenjevanja, da bodo oblikovalci politik delovali odgovorno in se učili s ciljem izboljšanja mladinske politike;
- ▶ zbirka znanja, na primer opredelitev različnih potreb raznolikih mladih, raziskave in statistika ter empirične informacije o izvajanju politike;
- ▶ vizija, v kateri so mladi obravnavani kot vir in ne kot težava, kar zagotavlja podporo mladim in njihovo opolnomočenje, da razvijejo vse svoje zmožnosti in pozitivno prispevajo k družbi;
- ▶ prepričanost, da je mladim mogoče zagotoviti smiselno udeležbo, ki prinaša dodano vrednost, tj. omogočiti mladim, da sodelujejo v političnih procesih, ter da so vključeni v mladinske organizacije in življenje v skupnosti;
- ▶ medsektorski pristop k mladinski politiki, ki združuje različne sektorje javnih politik, ki imajo vlogo v življenju mladih, s "področja mladine" in širše;

- ▶ očen trajnostni proračun, ker je treba politiko podpirati s trajnostnimi, namenskimi in ustreznimi sredstvi za izvajanje;
- ▶ vzpostavljene povezave med lokalnimi, regionalnimi in nacionalnimi ravni, pri čemer se priznavajo pristojnosti in odgovornosti vseh akterjev ter zagotavljajo sodelovanje, usklajevanje in partnerstvo;
- ▶ skladnost z mednarodno prakso ob upoštevanju standardov, priporočil in dobrih praks. (*Prirejeno po Denstad 2009*)

■ Če si pogledamo mladinsko politiko, lahko preučimo, kako je organizirana, kdo kaj počne, kakšni so stroški, predvsem pa lahko ugotovimo, ali mladinska politika na smisel in ustrezen način doseže prave mlade. Temeljni izziv mladinske politike je povečati doseg pozitivne mladinske politike in zmanjšati doseg negativne mladinske politike.

Katera je glavna ciljna skupina mladinske politike v vašem okolju (posebna skupina, posebne življenjske razmere, vsa mladina itd.)?

Kakšni dokazi podpirajo cilje mladinske politike v vašem okolju?

Kateri razlog bi se lahko skrival za sprejetjem nekaterih mladinskih politik, ki jih poznate?

Kakšen je njihov cilj in katere osebe so njihova ciljna skupina?

Ali obstaja namenski proračun za mlade? Za kaj se večinoma uporablja?

Ali v vašem okolju obstajajo dobre prakse mladinske politike?

Od mladinske politike do opravljanja storitev in prakse

Kako mladinske politike dosegajo mlade? V okviru mladinske politike se lahko začnejo izvajati številni različni programi ali ukrepi z zelo raznolikim naborom tem, ki vključujejo udeležbo in državljanstvo, varnost in zaščito, boj proti družbeni izključenosti, informacije in nove tehnologije, mobilnost in internacionalizem, skupno življenje v večkulturnih družbah, karierno usmerjenost, prosti čas, spodbujanje enakopravnosti in nediskriminacije, okoljska vprašanja itd. Programi lahko vključujejo financiranje mladinskih projektov, neformalne izobraževalne programe, informiranje in svetovanje, sheme za podporo pri dostopu do trga dela, zagotavljanje mladinskega dela in še veliko več.

Eno ključnih orodij mladinske politike je mladinsko delo, ki ga razumemo kot najrazličnejše družbene, kulturne, izobraževalne, okoljske in/ali politične dejavnosti, ki jih v skupinah ali posamezno izvajajo mladi oziroma se te dejavnosti izvajajo z njimi in zanje. Mladinsko delo opravljajo plačani in prostovoljni mladinski delavci, temelji pa na neformalnih in priložnostnih učnih procesih, osredotočenih na mlade in prostovoljno sodelovanje. Glavna naloga mladinskega dela je spodbuditi in podpreti mlade pri iskanju ustvarjalne življenjske poti in vztrajanju na njej ter tako prispevati k njihovem osebnemu in socialnemu razvoju in k širši družbi (Svet Evrope, 2017).

■ Pomembno vprašanje, ki se nanaša na tiste, ki delajo z mladimi v okviru mladinske politike, so veščine vpletenih in načini njihovega pridobivanja. Tako je na primer usposabljanje mladinskih delavcev pomemben dejavnik pri zagotavljanju, da so kakovosti storitev, ki dosegaajo mlade, visoke, in da so v skladu s cilji mladinske politike. Še eno vprašanje je zmogljivost, in sicer, ali obstoječa infrastruktura zagotavlja dovolj varne in ustrezne prostore za učenje in smotrne dejavnosti za mlade.

Kako se izvaja mladinska politika v vaši državi?

Kakšna orodja se uporabljajo v mladinski politiki za doseganje mladih?

Na kakšen način se zagotavlja izvajanje?

Kako se usposablja strokovnjaki za mladinsko politiko in tisti, ki delajo z mladimi?

Mladinska politika na evropski in nacionalni ravni

V Evropi so mladinske politike na nacionalni ravni oblikovane v skladu s prednostnimi nalogami in razmerami, pogosto pa jih navdihujejo in oblikujejo tudi teme in prednostne naloge Evropske unije in Sveta Evrope, ki imata svoja posebna poslanstva in naloge.

Evropska unija

Strategija EU za mlade (2019–2027) se osredotoča na tri področja: *angažiranje, povezovanje in opolnomočenje*. S strategijo se spodbuja udeležba mladih v demokratičnem življenju (angažiranje); prostovoljno vključevanje, učna mobilnost, solidarnost in medkulturno učenje (*povezovanje*) ter podpira krepitev moči mladih s kakovostjo, inovativnostjo in priznavanjem mladinskega dela (*opolnomočenje*). Namen strategije je doseči vse mlade in programe EU narediti bolj vključujoče za tiste z manj priložnostmi. V strategiji so upoštevani rezultati dialoga z mladimi, kar je privedlo do opredelitve enajstih evropskih ciljev mladih.

Ti cilji se dosegajo s posebnimi programi za mlade, kot sta Erasmus + in evropska solidarnostna enota. Strategija temelji na učinkovitem, osredotočenem in združenem izvajanju v vseh sektorjih, tako da se vključuje več programov in sredstev EU ter spodbuja medsektorsko sodelovanje na vseh ravneh. Strategija EU za mlade vključuje dejavnosti vzajemnega učenja med državami članicami, zagotavljanje informacij z nacionalne ravni, mladinski dialog EU in druge oblike sodelovanja mladih pri oblikovanju politik, platformo Strategije EU za mlade in orodja, ki temeljijo na dokazih. Koordinator EU za mlade je kontaktna oseba pri Evropski komisiji in preprosto dostopna referenčna točka za mlade.

Svet Evrope

— Mladinska politika Sveta Evrope je trenutno opredeljena v strateškem dokumentu "Agenda 2020", v katerem so določene prednostne naloge evropske mladinske politike do leta 2020: človekove pravice in demokracija; sobivanje v raznolikih družbah; in socialno vključevanje mladih. Svet Evrope spodbuja mladinske politike, ki temeljijo na človekovih pravicah in demokratičnih standardih, s poudarkom na udeležbi, obveščanju, vključenosti, dostopu do pravic, mladinskem delu in mobilnosti, ki povezujejo mlade z oblikovanjem Evrope kot skupnosti, ki temelječe na človekovih pravicah in demokraciji.

— Svet Evrope spodbuja medvladno in mednarodno sodelovanje v zvezi z razvojem mladinske politike ter državam članicam ponuja podporne ukrepe za razvoj mladinske politike na podlagi mednarodno priznanih načel in standardov. Ti ukrepi vključujejo seminarje in krepitev zmogljivosti z neformalnimi izobraževalnimi dejavnostmi, mednarodnimi pregledi nacionalnih mladinskih politik, napotitvami, vzajemnim učenjem, neodvisnim strokovnim znanjem ali ocenjevanjem, študijskimi obiski in svetovalnimi misijami. Drugi ukrepi vključujejo financiranje mladinskih projektov prek Evropske mladinske fundacije in programov za krepitev zmogljivosti v evropskih mladinskih centrih.

Mladinsko partnerstvo med Evropsko unijo in Svetom Evrope

— Evropska komisija in Svet Evrope sodelujeta skozi partnerstvo na področju mladine z namenom spodbujanja sinergij med dejavnostmi, namenjenimi mladini. V okviru mladinskega partnerstva med Evropsko unijo in Svetom Evrope se na primer zbira in obdeluje znanje za razvoj mladinske politike in mladinskega dela, zlasti v zvezi s sodelovanjem mladih, socialno vključenostjo in mladinskim delom.

Kako je v vaši državi mladinska politika na evropski ravni povezana z mladinsko politiko na nacionalni ravni?

Kako se povezujejo evropska, nacionalna in lokalna raven mladinske politike?

Izzivi

V zvezi z mladinsko politiko obstaja veliko izzivov. Nekateri so povezani s sedanjimi razmerami, ki naj bi bile obravnavane v mladinski politiki (npr. brezposelnost mladih, nasilni ekstremizem). Drugi se v razpravah o mladinski politiki ponavljajo, na primer:

- ▶ Javni organi se v resnici ne zavzemajo za mladinsko politiko. Ukrepi in programi so razpršeni po različnih področjih politike. Morda je "nekaj" zadev povezanih z mladino, vendar cilji niso skladni.
- ▶ Mladinska politika se razvija na podlagi političnih ideologij ali trenutnih interesov, včasih pa postane orodje za ohranjanje politične moči brez upoštevanja položaja, potreb ali pravic mladih.
- ▶ Za izvajanje mladinskih strategij primanjkujejo mehanizmi in sredstva.
- ▶ Ko je mladinska politika opredeljena in izvedena, različne agencije ali javni organi ne sodelujejo, čeprav mlade nagovarjajo v zvezi s težavami, povezanimi z več področji politik.
- ▶ Mladi niso vključeni v oblikovanje mladinskih politik. Če, in ko pa so, je program politike že določen in se njihov prispevek ne upošteva, ali pa se predlogi mladih, ki sodelujejo, ne štejejo za relevantne.
- ▶ Javni organi, pristojni za mladinsko politiko, niso primerno pripravljeni za delo z mladimi.
- ▶ Ni neodvisnega spremljanja in/ali vrednotenja, kateri cilji mladinske politike so bili doseženi in kateri ne, niti katere druge potrebe bi morale biti obravnavane. Programi se ponavljajo, ne da bi se pri tem iz njih česa naučili.

Kateri glavni izzivi se pojavljajo v vaši državi/regiji na področju mladinske politike?

Katerim glavnim vprašanjem bi morali tisti, ki so v vaši državi/regiji odgovorni za mladinsko politiko, dati prednost?

- ▶ Ko so v mladinski politiki predvidene sheme financiranja (mladinskih) organizacij ali drugih subjektov civilne družbe, te niso dostopne vsem organizacijam, ne glede na njihove predloge.
- ▶ Strokovnjaki, ki delajo z mladimi oziroma za mlade, kot so mladinski delavci, uradniki za svetovanje in informiranje mladih ali pedagogi, niso zadostno usposobljeni.
- ▶ Doseg mladinske politike je problematičen. Programi ne dosegajo tistih, ki so jim namenjeni, ali pa je opredelitev ciljne skupine preozka in je za mlade na splošno malo uporabnega.

Viri

Spletno mesto, posvečeno evropskim ciljem mladih, z različico v več evropskih jezikih: <http://www.youthgoals.eu/>

Resolucija Sveta Evropske unije in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o okviru za evropsko sodelovanje na področju mladine: Strategija Evropske unije za mlade 2019–2027, UL C 456, 18.11.2018

Council of Europe (2008), "The future of the Council of Europe youth policy: AGENDA 2020", Final declaration of the 8th Council of Europe Conference of Ministers responsible for Youth, Kijev, Ukrajina, 10–11. oktober 2008

Council of Europe (2015), Recommendation CM/Rec(2015)3 of the Committee of Ministers to member States on the access of young people from disadvantaged neighbourhoods to social rights, priporočilo, ki ga je Odbor ministrov sprejel 21. januarja 2015 na 1217. zasedanju namestnikov ministrov

Svet Evrope (2017), Priporočilo Odbora ministrov CM/Rec(2017)4 državam članicam o mladinskem delu

Denstad F. Y. (2009), Youth Policy Manual: How to develop a national youth strategy, Council of Europe Publishing, Strasbourg

Svet Evropske unije (2009), Resolucija Sveta z dne 27. novembra 2009 o prenovljenem okviru za evropsko sodelovanje na področju mladih (2010–2018), UL C 311, 19.12.2009, str. 1–11.

European Commission (2015), EU youth report 2015, <https://publications.europa.eu/s/dmAG>

European Commission (2017), Improving youth work – your guide to quality development, <https://publications.europa.eu/s/dlxm>

European Youth Forum (2016), A Toolkit on Quality Standards for Youth Policy

Lauritzen, P. (2008), Eggs in a pan – Speeches, Writings and Reflections by Peter Lauritzen, Council of Europe Publishing, Strasbourg

Siurala, L. (2006), A European framework for youth policy, Council of Europe Publishing, Strasbourg

Williamson, H. (2002), Supporting young people in Europe: principles, policy and practice, Council of Europe Publishing, Strasbourg

Williamson, H. (2008), Supporting Young People (Volume 2), Council of Europe Publishing, Strasbourg
Williamson, H. (2017), Supporting Young People (Volume 3): looking to the future, Council of Europe Publishing, Strasbourg

Razumevanje nekaterih bistvenih elementov mladinske politike je pomemben korak pri preučevanju spopadanja mladinske politike z izzivi, s katerimi se mladi danes srečujejo.

Kako lahko politike mladim omogočijo, da postanejo dejavni državljani? Kako se lahko z njimi podpre vključevanje mladih v družbo ter uresničevanje njihovih prizadevanj in zmožnosti? Vse to so pomembna vprašanja v zvezi z mladimi, ki doživljajo zapleten življenjski prehod v odraslost in so hkrati nosilci družbenih sprememb.

Javni organi imajo zelo pomembno vlogo pri oblikovanju strategij in politik, katerih cilj je mladim ponuditi priložnosti in izkušnje, s katerimi se bodo lažje uspešno vključili v družbo ter postali dejavni in odgovorni člani svojih družb pa tudi nosilci sprememb.

Ta dokument vsem, ki jih zanima mladinska politika, ponuja pregled glavnih pojmov, načel, pristopov in izzivov.

<http://youth-partnership-eu.coe.int>

youth-partnership@partnership-eu.coe.int

Svet Evrope je vodilna organizacija za varovanje človekovih pravic v Evropi. Sestavlja ga 47 držav članic, vključno z vsemi članicami Evropske unije. Vse države članice Sveta Evrope so podpisnice Evropske konvencije o človekovih pravicah – pogodbe, ki je namenjena varovanju človekovih pravic, demokracije in pravne države. Evropsko sodišče za človekove pravice nadzoruje izvajanje Konvencije v državah članicah.

www.coe.int

Države članice Evropske unije so se odločile, da združijo svoje znanje in izkušnje, vire in usodo. Skupaj so zgradile območje stabilnosti, demokracije in trajnostnega razvoja ob ohranjanju kulturne raznolikosti, strpnosti in osebnih svoboščin. Evropska unija je zavezana deliti svoje dosežke in vrednote z državami in narodi zunaj njenih meja.

<http://europa.eu>

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE